

V Furlaniji je prevladoval poljedelski model kolonizacije in upravljanja fevdalnega tipa; v italijanskem pogledu je to vplivalo na enkraten odnos med podeželjem in mestom. Ravno "patriarhalni" model je tisti, ki je razvil morfologijo zgodovinsko-urbanistične dediščine. Furlanske podeželske zaselke karakterizira posebna edinstvenost v njihovi strukturi, ki je spojena v njihovih sestavnih elementih. Poglavitne značilnosti so "cesta - kanal" ter nekakšen zastor iz zidov in ograd, ki oblikujejo zaprte in zavarovane naselbine. Drug značilen element znotraj teh zastorov je sekvenca, ki jo predstavlja hiša z dvoriščem. Zunaj središč zaselkov se v bližini hiš nahajajo vrtovi, obkroženi s cesto, ki obdaja samo središče; izven tega območja so obdelane njive.

Naši zaselki se niso spremenili že 900 let, zato sestavljajo pomembno dediščino, ki je zagotovo vredna ogleda. Vzdolž jahalne poti naletimo na čudovite zaselke, naj omenimo Fontanabono v Pagnaccu, pa Tami v občini Tricesimo, v Cassaccu zaselek Simeoni, Miotti, v Treppu Grande zaselek Baiutti, v Tavagnacco zaselek Mattiussi, lep primer pa predstavlja že samo središče mesta.